

Uiteindelijk stopt de bus ergens. Eruit. Waarschijnlijk één of twee haltes te vroeg... neem een taxi... hotel Herb... H-E-R-B... begrijp je: HERB? Niet dus. HOTEL? Ja, ja, hotel... dat is dan toch al duidelijk. Naar het schijnt bevindt zich ernaast een Hotel Las Vegas, dus laten we daar naartoe gaan... Hotel Vegas lijkt hij te begrijpen, hij begint in ieder geval toch te rijden, dus laten we maar afwachten... Ah, shit, nog maar 4600 Won over van de geldautomaat... een misrekening bij het omzetten van de valuta's. Kan maar beter goed naar de meter blijven kijken... we komen aan in Las Vegas voor 4500 Won.

Een briefje met daarop de plaats waar ik de anderen zal ontmoeten. De man aan de receptie spreekt geen woord Engels, maar blijft glimlachen en knikt vriendelijk op alles wat ik vraag of zeg. Dus laten we wandelen naar het Culturele Centrum van Ansan, er is toch geen geld meer over om een taxi te nemen, en de kaart van het internet die ik meenam ziet er niet al te ingewikkeld uit. Nog altijd slapeloos. Welkom in Korea.

oooooooo

De man aan het immigratieloket inspecteerde mijn paspoort opnieuw, hij plaatste zelfs een minivergrootglas op mijn Koreaanse visum. Ik keek naar de rij achter me, verontschuldigd. Ik vroeg de man (opnieuw) iets in de trant van 'is er iets mis?' en hij mompelde iets terug in onverstanebaar Engels. Na wat wel een eeuwigheid leek te zijn, ging ik met Joned de volgende kamer binnen, samen met een paar mannen die er Zuid-Aziatisch uitzagen. Daar vroeg een oudere man om ieder document. 'Dit is je visum', zei hij. Dat was afgegeven door hun ambassade in Jakarta. Indonesiërs zijn kwetsbaar voor problemen wanneer ze bepaalde landen binnengaan. Of dat heb ik toch gehoord. Maar het echt verraderlijke gedeelte was normaal gezien het aanvragen van visa. Dit was me nog nooit eerder overkomen. Londen, Berlijn of Beijing, zij lieten me binnen. Toen kwam er een andere man, deze had een grote glimlach en probeerde ons op ons gemak te stellen. Hij zei 'geen probleem'. Hij inspecteerde onze documenten. Herhaalde 'geen probleem'. Maar van zodra hij weer weg was, keek de eerste man opnieuw naar mijn visum (zelfs nadat hij telefonisch met Eu Min Jun had gesproken). Nu werd ik nerveus. We zaten nu al bijna een uur vast. En het was één uur voor middernacht. Eindelijk liet hij ons gaan. Het duurde nog een half uur langer voor we Eu Min Jun konden vinden. Ze stond aan een andere uitgang te wachten. Godzijdank voor de taxirit. Het was buiten bijna volledig donker, met her en der een hoop rode kruizen. Ik telde. Soms stonden er vijf dicht bij elkaar. Er was in de jaren 1980 in Korea een opleving van het christendom. Ik kende Sen Hea Ha en Huh Dong Song uit de danscultuur-kringen. Maar dat was het. Ik had besloten om niets te lezen over Korea, omdat ik in Jakarta geen fatsoenlijke reisguides had gevonden, met uitzondering van Simon Winchesters *Korea*. Had geen tijd

om te gaan kijken in de grootste Kinokuniya Boekhandel. Goed gedocumenteerd of volledig leeg – niets ertussenin. Probeerde de Koreaanse letters te begrijpen aan de hand van de Chinese *hanzi*. Het lukte niet om een gelijkenis te vinden. De eerste zien er zo geometrisch uit: strepen en cirkels, terwijl Chinese karakters flamboyant zijn. Ontmoette Sally in de lobby van het (liefdes)hotel. Checkte in. Ontmoette de anderen in de *Biergarten*. Sally, Arco, Paul, Mervin. Tegen dan voelde Ansan hetzelfde aan als Jakarta's Kota (Chinatown) maar dan lichter, en 'veiliger' (lees: niet smerig). Het gebons van housemuziek met een hoog aantal bpm (*beats per minute*). De ruime (maar lege) discotheek op de derde verdieping. Het was trouwens zondag. Ik durf te wedden dat ze in het weekend afgeladen is.

oooooooo

'Hoe zie je de rol van de moderatoren?' vroeg Arco me. Ik herinner me dat ik iets antwoordde als 'het faciliteren van de deelnemers omdat het eigendom van deze ontmoeting hen toekomt.' Die vraag stak de komende dagen vaker de kop op. Sleutelwoorden: platform, kunstenaars, Azië-Europa. Blind dates. 's Morgens ontmoetten we de Koreaanse organisatoren. We liepen door de doolhofachtige ruimte die het Culturele Centrum van Ansan is. Het is gigantisch, maar tegelijk zo leeg. Waar hingen de kunstenaars uit? Waar was iedereen? Blijkbaar waren ze van ruimte veranderd. De verrassend eigenwijze Seong Hee (die later toegaf dat ze geen e-mails checkt). Eerste ontmoeting – zonder de mensen die ons later zouden vervoegen. Mervin klonk niet hetzelfde als hij schreef. Jin-Ah was verlegen, maar haar onderwerp was moedig ('onderzoeken wat vanbinnen zit en wat vanbuiten, met betrekking tot de Koreaanse cultuur). Vertaling ('het klinkt zo abstract, ik weet niet zo goed hoe ik het moet vertalen', zei Seong Hee op een gegeven moment). 'Koreanen zijn net zoals Japanners. We zien er beleefd uit, maar kunnen gewelddadig zijn', legde Cheong-sul uit. Joned introduceerde het woord 'kimchi' om mensen eraan te herinneren de inleiding door te geven aan de volgende. Daarna stuurden we ze op blind dates. In paren.

oooooooo

Het hoofd nog altijd een paar duizend kilometer verwijderd (of ergens ertussenin), in het midden van een zeer onduidelijke situatie van wat de rol van de moderatoren zou moeten inhouden. De kunstenaars introduceren elkaar in de vorm van blind dates, speelse ontmoetingen om elkaar beter te leren kennen. Als een *warm up*. Onze blind date gebeurde live en openlijk: Sally, die ik eventjes ontmoette in België, Arco en Helly die ik helemaal nog niet had ontmoet. Alleen maar via *skype* en e-mail... en Arco moet al weer bijna vertrekken. Irritaties, heen en weer, onduidelijke procedures en protocollen.